

der havde valget og valgbarhed ved kommunevalget den 16. november 1993.

Forslagsstillerne er opmærksom på, at udviklingen i EF-lovgivningen kan tvinge Danmark til at indrømme såkaldte »unionsborgere« valget og valgbarhed her i landet. Selv efter at den danske befolkning har forkastet Maastricht-traktaten, er der fortsat kræfter i Europa, der vil arbejde for stemmeret for såkaldte »unionsborgere«, der opholder sig uden for deres eget hjemland. Ikke mindst af denne grund er det vigtigt i tide at få igangsat en saglig debat om udlændinges valgret og få justeret den nuværende lovgivning.

Lovforslaget er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 103 i folketingsåret 1992-93 (se Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 2325, 5258, 10550 og 11036, tillæg A sp. 3699 og tillæg B sp. 1625. Dette lovforslag var en genfremsættelse med lidt ændret indhold af lovforslag nr. L 301 i folketingsåret 1991-92 (se Folketingstidende 1991-92, forhandlingerne sp. 10482 og tillæg A sp. 6897).

De to tidligere fremsættelser har vist, at alle politiske partier bortset fra Fremskridtspartiet har fastholdt kravet om, at udlændinge skal have valgret og valgbarhed til danske kommunalbestyrelser. Det er imidlertid under udvalgsbehandlingen af L 103, 1992-93, blevet dokumenteret, at de danske regler afviger endog væsentligt fra øvrige landes regler på dette område.

I sammentrængt form er reglerne for udlændinges valgret følgende (Kilde: Indenrigsministeriets skrivelse til Folketingets Kommunalvalg af 27. maj 1993 med besvarelse af spørgsmål 1-8 til L 103 (se bilag 8):

Norden

Norge og Sverige: udenlandske statsborgere har valgret efter 3 års bopæl forud for valgdagen.

Finland og Island: alene statsborgere fra øvrige nordiske lande har valgret efter 3 års bopæl forud for valgdagen.

EF

Blandt EF's medlemslande er det foruden Danmark kun Holland og Irland, der har tillagt alle udenlandske statsborgere valgret ved kommunale valg. I Holland er valget betinget af, at de pågældende har haft bopæl i Holland i mindst 5 år, mens det i Irland kun kræves, at de pågældende har haft bopæl i Irland i mindst et halvt år. Mellem Spanien og Danmark er indgået en aftale, hvorefter danske statsborgere, der har boet i Spanien i mindst 3 år, har valgret, men ikke valgbarhed, til kommunevalg i Spanien. Tilsvarende aftale er indgået mellem Spanien og Holland.

Det er således ikke rigtigt, når det under Folketingets behandling i februar 1993 af det tilsvarende forslag L 103 er blevet anført, at forslagene skulle »stride mod en hel verdens demokratiopfattelse« (se Folketingets forhandlinger 1992-93, forhandlingerne sp. 5262, der refererer Addi Andersen, folketingsmedlem fra CD). Tværtimod er forslaget udtryk for, hvad der normalt er gældende ret og herskende demokratiopfattelse overalt i verden, nemlig at kun det enkelte lands egne statsborgere har valgret i deres eget land. At ganske få lande i ganske få år har eksperimenteret med afvigende retsregler, er bestemt ikke grundlag for at påberåbe sig hele verdens demokratiopfattelse.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Den ændrede affattelse af lovens § 1, stk. 1, sikrer, at alene danske og andre nordiske statsborgere har valgret ved valg til kommunalbestyrelser og amtsråd.

Til nr. 2

Den ændrede affattelse af lovens § 3 sikrer, at alene danske og andre nordiske statsborgere er valgberet ved valg til kommunalbestyrelser og amtsråd.